

A belvízi kedvtelési célú kishajó-vezetői gyakorlati vizsga

A vizsgázó az alábbi, a vizsgabiztos által kiosztott feladatok végrehajtásával ad számot felkészültségéről.

A hajóba történő beszállás előtt:

A vizsgázó ismerteti a gyakorlati vizsga során érintett vízterületre vonatkozó helyi szabályokat, a víziút hajózási viszonyait.

A vizsgázó számot ad a vizsgabiztos által kiválasztott, az I. mellékletben feltüntetett csomó/csomók ismeretéről, használatáról, megkötési módjáról.

A hajó indulásra történő előkészítése, ellenőrzése során a vizsgázók mindegyike, külön feladatot kap. A feladat meghatározásnak megfelelően, ezek végrehajtása szóban vagy gyakorlatban történik. A feladatok tárgykörei:

- a hajótest
- kormányberendezés, irányváltó és propulzió
- a motor és az ellenőrző műszerei
- a vitorlázat
- az álló és mozgó kötélzet
- a vitorlás hajó felszerelése
- a vitorlás hajó leszerelése
- a kötelező felszerelések
- hajólevél, hajóbizonyítvány értelmezése / hajózáshoz szükséges okmányok
- kötelező felszerelés ismertetése
- az egyéb felszerelések (árbc, veretek, csigák, stb.)
- mentőeszközök ismertetése és használata.

A vizsgázó megfelelt, ha hibapontjainak aránya (nem megfelelőnek értékelt elemek száma) nem haladja meg a 20%-ot.

A vizsgabiztos utasítására, a vizsgahelyszín és a vizsgahajó adottságainak megfelelően, az alábbi hajóvezetői feladatokat kell gyakorlatban végrehajtani:

a. Kisgéphajó-vezető vizsga esetében:

- elindulás kikötőből, úszóműről, partról, bójáról más hajótól vagy horgonyról, kötélrend ismertetése,
- a vizsgázó hajóvezetői ténykedése, feladatok kiosztása a hajó műveletezését segítő személyek számára,
- hajózás lassú menetben, iránytartás, fordulás, „nyolcasok” végrehajtása,
- szűk helyen való manőverezés (Y-forduló),
- hajózás nagy sebességgel, siklásban (amennyiben a hajó alkalmas a siklásra), iránytartás, fordulás, trimmhelyzet megfelelő beállítása,
- vízből mentés (csáklya használata megengedett),
- kitérés és biztonsági szabályok ismerete, betartása,
- hátramenet és hátrameneti fordulás,
- kikötés úszóműhöz, parthoz, bójához más hajóhoz vagy horgonyra állás, kötélrend ismertetése,
- megállás parthoz képest hegymenetben, völgymentben.

b. Vitorlás kishajó-vezető vizsga esetében:

- elindulás úszóműről, partról, bójáról más hajótól vagy horgonyról, kötélrend ismertetése,
- a vizsgázó hajóvezetői ténykedése, feladatok kiosztása a hajó műveletezését segítő személyek számára,
- vitorlás kishajó menetre való felszerelése vitorlázáshoz,
- hajózás negyed-, fél-, háromnegyed- és hátszélben; iránytartás (vitorlával való haladás során a vitorlákat mindig a széliránynak megfelelően kell állítani),
- fordulás, perdülés (halzolás), szélbeállítás, elindulás a vizsgabiztos által megadott irányba,
- vízből mentés (csáklya használata megengedett),
- kitérés és biztonsági szabályok ismerete, betartása,
- vitorlás hajó leszerelése kikötés előkészítése,
- kikötés úszóműhöz, parthoz, bójához más hajóhoz vagy horgonyra állás, kötélrend ismertetése.

A vizsgafeladatok elvégzése során (a vizsgázó hajóból történő kiszállása előtt), a vizsgabiztos döntése alapján, egyszeri alkalommal biztosítani lehet, hogy a nem megfelelően végrehajtott feladatot a vizsgázó újból megkísérelje kivitelezni, kivéve az alábbi kiemelt feladatokat, amikor a vizsga - a többi elvégzett vizsgafeladat sikerességétől függetlenül - „nem felelt meg (B)” minősítéssel zárul:

- Mentés végrehajtása során a mentendő megközelítése rossz irányból történik (folyóvízen völgymentben, állóvízen szél felől, illetve fél-, háromnegyed- vagy hátszélben).
- Mentés végrehajtása során a mentendő a szél alatti vagy a sodrás alatti oldalon van a mentés pillanatában.
- Amikor a mentendő a hajó mellett van a motor előre-, vagy hátramenetbe van kapcsolva, vitorlás hajóval történő mentéskor a vitorlák nincsenek „kilobogtatva”.
- A mentés megghiúsul, mert a mentendő a hajóból nem érhető el.
- A hajónak a mentés pillanatában számottevő sebessége van.
- Vitorlás hajóval történő spontán halzolás, spontán fordulás, fordulási feladatnál halzolás, halzolási feladatnál fordulás végrehajtása.
- A hajó felelős vezetője (oktató) szóbeli instrukciót ad, vagy beavatkozik a hajó vezetésébe.
- A hajóvezetői vizsgafeladatok végrehajtása közben a közlekedési szabályok megsértése esetében.
- Amennyiben a vizsga során, a saját vagy idegen hajó épsége vagy az emberek testi épsége veszélybe kerül.

A vizsgát „nem felelt meg (B)” minősítéssel kell lezárni akkor is, ha a vizsga végeztével a nem megfelelőnek értékelt vizsgafeladatok aránya meghaladja a kiadott összes feladat 30%-át.

Belvízi hivatásos és szolgálati célú kishajó-vezetői vizsga

A vizsgafeladatok, a vizsga lebonyolítása és értékelési szempontrendszere megegyezik a belvízi kedvtelési célú kishajó-vezetői vizsga esetében előírtakkal, az alábbiak alkalmazása mellett:

- A feladatokat gyorsabban és precízebben kell végrehajtani, mint a kedvtelési célú hajóvezető vizsgázóknak.
- A végrehajtás javítására, korrigálására, csak a feladat befejezése előtt (a vizsgázó saját döntése alapján) van lehetőség.
- A vizsgabiztos nem adhat lehetőséget egyik feladat megismétlésére sem.
- A feladatokat a hajóokmányában előírt minimális személyzettel kell végrehajtani. Ebben az esetben a hajó indulásakor ki kell jelölni a vizsgázó által irányított legénység tagjait! A hajón tartózkodó más személyektől a vizsgázó nem kérhet, és nem kaphat segítséget!

B és C kategóriájú hajóvezetői, szolgálati célú hajóvezetői, radarhajós, révész, révész „A”, kishajó-vezető „A” vizsga

A gyakorlati vizsgán az adott képesítéssel ellátható szolgálatokhoz kapcsolódó feladatokat, tevékenységeket, vezetői vizsga esetén az úszólétesítmény vagy kötelék jellemző műveleteit, az esetlegesen előforduló vártalan helyzetek gyakorlati megoldását, továbbá a személyzet irányítására való alkalmasságot kell bemutatni. Ismertetni kell az adott úszólétesítménnyel végezhető tevékenységhez szükséges feltételeket. Nem vezetői képesítések esetében vizsgálni kell a szolgálat ellátása során felmerülő feladatokban szerzett kellő jártasságot, annak gyakorlati bemutatásával.

A feladatokat a hajóbizonyítványban előírt minimális személyzettel kell végrehajtani. Ebben az esetben a hajó indulásakor ki kell jelölni a vizsgázó által irányított legénység tagjait. A hajón tartózkodó más személyektől a vizsgázó nem kérhet, és nem kaphat segítséget.

Az elvégzendő feladatokat a vizsgabiztos(ok) határozzák meg. A vizsga sikeressége tekintetében a hajón tartózkodó vizsgabiztos(ok) dönt(enek) a vizsgázó által bemutatott hajóvezetői tevékenység összességét értékelve.

A vizsga - a többi elvégzett vizsgafeladat sikerességétől függetlenül - „nem felelt meg (B)” minősítéssel zárul, ha a hajó felelős vezetője szóbeli instrukciót ad, vagy beavatkozik a hajó vezetésébe vagy a közlekedési szabályok megsértése esetében, vagy, ha a saját vagy idegen hajó épsége vagy az emberek testi épsége veszélybe kerül.

I. melléklet: Csomók

Palstek – bulin – csathurok

Szorító nyolcas

Takács – reff csomó

Horgony csomó

Kikötőnyolcas lezárással – farkas csattal

Kötélvég nyolcas – nyolcas csomó

Kötéltoldás matróz csomóval

